

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

5^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 12 Μαρτίου 2019 με την εξής σύνθεση:
Άννα Χριστοδουλάκου, Πρόεδρος, Ευαγγελία Μιχολίτση και Μιχαήλ Οικονόμου,
Μέλη.

Για να εξετάσει την από 04.02.2019 προδικαστική προσφυγή με
Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Α.Ε.Π.Π. 148/05.02.2019 της προσφεύγουσας
«...», που εδρεύει στη ..., οδός ...αρ. ..., Τ.Κ. ..., όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά της ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΥΔΡΕΥΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΣ ...Α.Ε.
(...Α.Ε.) (εφεξής «αναθέτων φορέας»), όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Με την προδικαστική προσφυγή η προσφεύγουσα επιδιώκει να γίνει
δεκτή η υπό κρίση προδικαστική προσφυγή της και να ακυρωθεί η υπ' αριθμ.
πρωτ. 20063/23/09.2019 Απόφαση του αναθέτοντος φορέα, κατά το μέρος που
με αυτήν απερρίφθη η τεχνική της προσφορά στο Τμήμα 2 του διαγωνισμού.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια, Άννα
Χριστοδουλάκου.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, με την υπ' αριθ. Δ6042 Διακήρυξη της ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
ΥΔΡΕΥΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΣ ...Α.Ε. (...Α.Ε.) προκηρύχθηκε Δημόσιος
Διεθνής Ανοικτός Ηλεκτρονικός Διαγωνισμός κατ' άρθρο 264 του Ν. 4412/2016
για την «Παροχή Υπηρεσιών Διοικητικής Υποστήριξης των Υπηρεσιών της
...Α.Ε.» (CPV: ...), διάρκειας 2 ετών από την υπογραφή της σύμβασης, με
δικαίωμα μονομερούς παράτασης από την ...Α.Ε. για ένα (1) επιπλέον έτος και
δικαίωμα προαίρεσης ανάλογα με τις ανάγκες της, συνολικά και για τα τρία (3)
έτη, δαπάνης 1.513.800,00 ευρώ πλέον ΦΠΑ 24% (1.877.112,00 ευρώ
συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24%), με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον

Αριθμός Απόφασης: 348/2019

συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει μόνο τιμής. Περίληψη της Διακήρυξης απεστάλη με ηλεκτρονικά μέσα για δημοσίευση στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 11.09.2018, ενώ η Διακήρυξη καταχωρήθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ) στις 14.09.2018 με ΑΔΑΜ: ...2018-09-14, καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.) στις 14.09.2018 (Συστημικός Αριθμός ...).

2. Επειδή, για την άσκηση της κρινόμενης προσφυγής έχει κατατεθεί, πληρωθεί και δεσμευθεί παράβολο κατά τις διατάξεις του άρθρου 363 παρ.1 και 2 του Ν. 4412/2016 και του άρθρου 5 παρ. 1 και 2 του Π.Δ. 39/2017 (ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ..., εξοφληθέν δυνάμει του από 04.02.2019 αποδεικτικού εξόφλησης της Τράπεζας Eurobank Ergasias, δεσμευμένο, όπως προκύπτει από την εκτύπωση της σελίδας της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων), ύψους 3.030,00€. Δεδομένου, όμως, ότι η προϋπολογιζόμενη δαπάνη του Τμήματος 2 της Διακήρυξης, στο οποίο αφορά η υπό εξέταση προσφυγή ανέρχεται στο ποσό των 605.520,00€ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, το προσήκον για την άσκηση της υπό εξέταση προσφυγής παράβολο ανέρχεται στο ποσό των 3.027,60€. Συνεπώς, το επιπλέον καταβληθέν παράβολο, ύψους 2,40€ πρέπει να επιστραφεί στην προσφεύγουσα, καθώς, σε περίπτωση απόρριψης της προσφυγής της, το ποσό του παραβόλου που καταπίπτει ανέρχεται στο ύψος των 3.027,60€ (πρβλ ΕΑ ΣΤΕ 184/2017).

3. Επειδή η προσφυγή έχει ασκηθεί με χρήση του τυποποιημένου εντύπου, σύμφωνα με το άρθρο 362 παρ. 2 του Ν. 4412/2016 και το άρθρο 8 παρ. 2 του ΠΔ 39/2017.

4. Επειδή, η υπό κρίση προσφυγή, ενόψει του αντικειμένου του διαγωνισμού, της συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης, σύμφωνα με το άρθρο 345 παρ. 1 του Ν. 4412/2016 και το άρθρο 1 περ. α) του Π.Δ. 39/2018, καθώς και του χρόνου δημοσίευσης της Διακήρυξης, σύμφωνα με τα άρθρα 5 περ. β), 61 παρ. 1, 376 και 379 παρ. 7 του Ν. 4412/2016, εμπίπτει στο πεδίο

Αριθμός Απόφασης: 348/2019

εφαρμογής των διατάξεων του Βιβλίου IV του Ν. 4412/2016 και στην καθ' ύλην και κατά χρόνο αρμοδιότητα της Α.Ε.Π.Π.

5. Επειδή, η υπό κρίση προσφυγή έχει κατατεθεί νομίμως και εμπροθέσμως, σύμφωνα με το άρθρο 361 παρ. 1 του Ν. 4412/2016, το άρθρο 4 παρ. 1 περ. α) και το άρθρο 8 παρ. 3 του Π.Δ. 39/2017, καθώς η προσβαλλόμενη κοινοποιήθηκε στους διαγωνιζόμενους μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. στις 25.01.2019, οπότε και έλαβε γνώση αυτής η προσφεύγουσα, όπως άλλωστε και η ίδια δηλώνει και η προσφυγή κατατέθηκε στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στις 04.02.2019 και κοινοποιήθηκε από την προσφεύγουσα με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην Α.Ε.Π.Π. αυθημερόν.

6. Επειδή, όπως προαναφέρθηκε, με την υπό κρίση προσφυγή ζητείται η ακύρωση της υπ' αριθμ. πρωτ. 20063/23/09.2019 Απόφασης του αναθέτοντος φορέα, κατά το μέρος που με αυτήν απερρίφθη η τεχνική της προσφορά στο Τμήμα 2 του διαγωνισμού. Απαραδέκτως δε αιτείται η προσφεύγουσα την ακύρωση του από 13.12.2018 Πρακτικού Αξιολόγησης δικαιολογητικών συμμετοχής – τεχνικών προσφορών της Επιτροπής Διαγωνισμού, του από 03.01.2019 Πρακτικού Αξιολόγησης οικονομικών προσφορών της Επιτροπής Διαγωνισμού και της από 11.01.2019 Εισήγησης της Επιτροπής Διαγωνισμού προς έγκριση των ως άνω Πρακτικών, δεδομένου ότι τα ως άνω έγγραφα, ως έχοντα γνωμοδοτικό χαρακτήρα, στερούνται εκτελεστότητας.

7. Επειδή, μετ' εννόμου συμφέροντος ασκήθηκε η προδικαστική προσφυγή, δεδομένου ότι ο διαγωνισμός για το επίμαχο Τμήμα 2 κηρύχθηκε με την προσβαλλόμενη Απόφαση άγονος, επιδιώκει δε, με την προσφυγή της η προσφεύγουσα την αποδοχή της τεχνικής της προσφοράς για το Τμήμα αυτό και την κατακύρωση αυτού στην ίδια.

8. Επειδή, με το από 08.02.2019 έγγραφό της, που διαβιβάστηκε στην Α.Ε.Π.Π. μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στις 14.02.2019, ο αναθέτων φορέας υπέβαλε τις απόψεις του επί της υπό εξέταση προσφυγής.

9. Επειδή, όπως προαναφέρθηκε, με την υπ' αριθ. Δ6042 Διακήρυξη της ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΥΔΡΕΥΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΣ ...Α.Ε. (...Α.Ε.) προκηρύχθηκε Δημόσιος Διεθνής Ανοικτός Ηλεκτρονικός Διαγωνισμός κατ' άρθρο 264 του Ν. 4412/2016 για την «Παροχή Υπηρεσιών Διοικητικής Υποστήριξης των Υπηρεσιών της ...Α.Ε.» (CPV: ...), διάρκειας 2 ετών από την υπογραφή της σύμβασης, με δικαίωμα μονομερούς παράτασης από την ...Α.Ε. για ένα (1) επιπλέον έτος και δικαίωμα προαίρεσης ανάλογα με τις ανάγκες της, συνολικά και για τα τρία (3) έτη, δαπάνης 1.513.800,00 ευρώ πλέον ΦΠΑ 24% (1.877.112,00 ευρώ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24%), με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει μόνο τιμής. Σύμφωνα με το άρθρο 1.3 της Διακήρυξης, η σύμβαση υποδιαιρείται στα κάτωθι Τμήματα: Τμήμα 1 - Διοικητική Υποστήριξη της Γενικής Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού: 605.520,00 ευρώ πλέον ΦΠΑ 24% και για τα τρία (3) έτη, Τμήμα 2 - Διοικητική Υποστήριξη Διεύθυνσης Επικοινωνίας και Εταιρικών Σχέσεων: 605.520,00 ευρώ πλέον ΦΠΑ 24% και για τα τρία (3) έτη, Τμήμα 3 - Διοικητική Υποστήριξη Νομικών Υπηρεσιών: 302.760,00 ευρώ πλέον ΦΠΑ 24% και για τα τρία (3) έτη), σύμφωνα, δε, με το ίδιο άρθρο της Διακήρυξης, προσφορές υποβάλλονται είτε για όλα τα τμήματα, είτε για ένα ή περισσότερα τμήματα. Στο διαγωνισμό συμμετείχαν, για το επίμαχο Τμήμα 2 του διαγωνισμού, μεταξύ άλλων διαγωνιζομένων, η προσφεύγουσα (προσφορά με α/α συστήματος 110792). Με την προσβαλλόμενη υπ' αριθμ. πρωτ. 20063/23/09.2019 Απόφαση του αναθέτοντος φορέα, εγκρίθηκαν το από 13.12.2018 Πρακτικό Αξιολόγησης δικαιολογητικών συμμετοχής – τεχνικών προσφορών της Επιτροπής Διαγωνισμού, το από 03.01.2019 Πρακτικό Αξιολόγησης οικονομικών προσφορών της Επιτροπής Διαγωνισμού και η από 11.01.2019 Εισήγηση της Επιτροπής Διαγωνισμού προς έγκριση των ως άνω Πρακτικών και, ακολούθως, όσον αφορά στο επίμαχο Τμήμα 2 του Διαγωνισμού, απερρίφθη το σύνολο των υποβληθεισών τεχνικών προσφορών και ο διαγωνισμός κηρύχθηκε άγονος. Ειδικότερα η τεχνική προσφορά της προσφεύγουσας απερρίφθη για το επίμαχο Τμήμα 2 του διαγωνισμού με την εξής αιτιολογία: «Για τον υπεύθυνο έργου για

το τμήμα 2 προσκομίστηκε τίτλος σπουδών στα αγγλικά χωρίς να είναι νομίμως μεταφρασμένος, σύμφωνα με το άρθρο 2.1.4 της διακήρυξης». Κατά της ως άνω υπ' αριθμ. πρωτ. 20063/23/09.2019 Απόφασης, κατά το μέρος που με αυτήν απερρίφθη η τεχνική της προσφορά της προσφεύγουσας, ασκήθηκε η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή.

10. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 253 του Ν. 4412/2016 «1. Οι αναθέτοντες φορείς αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, ...». Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 91 του Ν. 4412/2016 «1. Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: α) Η οποία αποκλίνει από τα άρθρα 92 έως 100, και 102 έως 104 ή υποβλήθηκε κατά παράβαση των απαράβατων όρων περί σύνταξης και υποβολής της προσφοράς, όπως οι όροι αυτοί ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης. β) Η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή, εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και τη συμπλήρωση της, σύμφωνα με το άρθρο 102. ...».

11. Επειδή, η διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού (Ε.Α. ΣΤΕ 352/2016) και ως κανονιστική πράξη, δεσμεύει με τους όρους της, τόσο τους τρίτους προς τους οποίους απευθύνεται, όσο και το ίδιο το νομικό πρόσωπο που προκηρύσσει τον σχετικό διαγωνισμό, το οποίο υποχρεούται εφεξής και μέχρι τέλους της διαδικασίας του διαγωνισμού να εφαρμόζει τα όσα ορίζονται σε αυτή (βλ. ενδεικτικά Πράξεις VI Τμήματος ΕλΣυν 181/2006, 31/2003, 105/2003, 294/2010, 224, 78/2007, 19/2005 κ.ά.). Ταυτόχρονα, επιβάλλεται να προσδιορίζονται επακριβώς σε αυτήν τα προς συμμετοχή στον διαγωνισμό απαιτούμενα προσόντα και τα υποβλητέα, κατά την κατάθεση της προσφοράς δικαιολογητικά και λοιπά στοιχεία. Άλλωστε, η αρχή της δεσμευτικότητας της διακήρυξης κατοχυρώνεται και στο ενωσιακό δίκαιο, αφού κάθε απόκλιση από τους όρους αυτής αποτελεί παραβίαση της αρχής της ισότητας των διαγωνιζομένων (βλ. Πράξη VI Τμήματος ΕλΣυν 70/2006). Σκοπός της ενιαίας εφαρμογής των όρων της

διακήρυξης και της τήρησης των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, είναι η διαμόρφωση ενός ασφαλούς δικαιικού πλαισίου, εντός του οποίου θα διεξαχθεί ο διαγωνισμός και η αποφυγή αδικαιολόγητων αιφνιδιασμών των εν δυνάμει υποψηφίων, οι οποίοι σε κάθε στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας θα εκκινούν από μία κοινή αφετηρία, θα γνωρίζουν εκ των προτέρων ασφαλώς και με ακρίβεια τις προβλεπόμενες διαδικασίες και θα έχουν ίσες ευκαιρίες συμμετοχής, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Όπως, δε, παγίως γίνεται δεκτό, οι αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης στους δημόσιους διαγωνισμούς επιτάσσουν στις αναθέτουσες αρχές να διατυπώνουν τους όρους διεξαγωγής της διαδικασίας ανάθεσης στην προκήρυξη του διαγωνισμού με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία, κατά τρόπο ώστε αφενός να παρέχουν σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και επιδεικνύοντες τη συνήθη επιμέλεια διαγωνιζομένους τη δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενο των όρων αυτών και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο, αφετέρου, να καθιστούν δυνατό τον αποτελεσματικό έλεγχο του αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα τιθέμενα κριτήρια (Ε.Σ. Κλ.Ε 157/2017, Τμ. VI 2452/2012, 1643/2014, 6869/2015, 261/2017, βλ. και ΔΕΚ απόφαση της 18.10.2001, C-19/2000, SIAC Construcion Ltd, σκέψεις 41 έως 44, απόφαση της 29.4.2004, C-496/1999 Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta, σκέψη 111, απόφαση της 10.5.2012, C-368/10, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών σκ. 109 επ.). Άλλωστε, όπως παγίως έχει κριθεί, η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως και η υποχρέωση διαφάνειας απαγορεύουν στην αναθέτουσα αρχή να απορρίψει προσφορά στηριζόμενη σε λόγους οι οποίοι δεν προβλέπονται στην οικεία προκήρυξη (βλ., C-278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL ECLI:EU:C:2015:228,σκ. 28, και απόφαση Medipac—Καζαντζίδης, C-6/05, EU:C:2007:337, σκέψη 54). Υπό αυτό το πρίσμα συνάγεται ότι η αυστηρότητα της εφαρμογής της διακήρυξης προϋποθέτει την σαφήνεια των όρων αυτής καθώς η παραβίαση αμφίσημων όρων δεν οδηγεί αναγκαστικά στον αποκλεισμό διαγωνιζόμενου αν δεν ευθύνεται ο ίδιος για την παρερμηνεία των υποχρεώσεων του (Συμβάσεις Δημοσίων Έργων Χρ. Μητκίδης, 2009, σελ. 87 επ.). Τούτο, διότι η ερμηνεία των όρων των εγγράφων

της σύμβασης δεν μπορεί να γίνεται εις βάρος του καλόπιστου διαγωνιζομένου, εφόσον η Διοίκηση ήταν αυτή που όφειλε να εκφραστεί σαφέστερα (ΕφΑθ 1959/1970 Αρμ. 1970 σελ. 1111, ΕφΘεσ 501/1987 ΕΔημΕργ 1990/1, σελ. 84, Α. Τάχος, Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο, εκδ. θ', σελ. 776).

12. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 310 «Συμπλήρωση - αποσαφήνιση πληροφοριών και δικαιολογητικών» του Ν. 4412/2016 «1. Κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, ο αναθέτων φορέας μπορεί να καλεί εγγράφως τους προσφέροντες ή τους υποψηφίους να διευκρινίζουν ή να συμπληρώνουν τα έγγραφα ή τα δικαιολογητικά που έχουν υποβάλει, μέσα σε εύλογη προθεσμία, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης. Οποιαδήποτε διευκρίνιση ή συμπλήρωση υποβάλλεται από τους προσφέροντες ή υποψηφίους χωρίς να έχει ζητηθεί από την αναθέτουσα αρχή δεν λαμβάνεται υπόψη. 2. Η πιο πάνω διευκρίνιση ή η συμπλήρωση αφορά μόνο στις ασάφειες, επουσιώδεις πλημμέλειες ή πρόδηλα τυπικά σφάλματα που επιδέχονται διόρθωση ή συμπλήρωση, όπως ιδίως παράλειψη μονογραφών, διακεκομμένη αρίθμηση, ελαττώματα συσκευασίας και σήμανσης του φακέλου και των υποφακέλων των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, λεκτικές και φραστικές αποκλίσεις των εγγράφων της προσφοράς από την ορολογία των εγγράφων της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, που δεν επιφέρουν έννομες συνέπειες ως προς το περιεχόμενό τους, ελλείψεις ως προς τα νομιμοποιητικά στοιχεία, πλημμελή σήμανση αντιγράφων που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α` 74) και μεταφράσεων και λοιπών πιστοποιητικών ή βεβαιώσεων, διαφοροποίηση της δομής των εγγράφων της προσφοράς από τα υποδείγματα που θεσπίζονται με το νόμο, τις κανονιστικές πράξεις ή τα έγγραφα της σύμβασης. Η συμπλήρωση ή η διευκρίνιση κατά το πρώτο εδάφιο δεν επιτρέπεται να έχει ως συνέπεια μεταγενέστερη αντικατάσταση ή υποβολή εγγράφων σε συμμόρφωση των όρων της διακήρυξης, αλλά μόνο τη διευκρίνιση ή συμπλήρωση, ακόμη και με νέα έγγραφα, εγγράφων ή δικαιολογητικών που έχουν ήδη υποβληθεί. 3. Η διευκρίνιση ή η συμπλήρωση της παραγράφου 1 δεν πρέπει να εισάγει

διακρίσεις, άνιση μεταχείριση των οικονομικών φορέων ή να έχει ως συνέπεια ευνοϊκή μεταχείριση συγκεκριμένου οικονομικού φορέα στη διαδικασία ανάθεσης της σύμβασης. 4. Ο αναθέτων φορέας μπορεί να καλεί εγγράφως τους προσφέροντες να διευκρινίσουν, μέσα σε εύλογη προθεσμία η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης της σχετικής πρόκλησής, το περιεχόμενο της τεχνικής ή οικονομικής προσφοράς που έχουν υποβάλει, αν περιέχει ασάφειες ή σσοςος σημασίας ατέλειες, επουσιώδεις παραλείψεις ή πρόδηλα τυπικά ή υπολογιστικά σφάλματα που ο αναθέτων φορέας κρίνει ότι μπορεί να θεραπευθούν. Η διευκρίνιση αυτή δεν πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα την ουσιώδη αλλοίωση της προσφοράς και δεν πρέπει να προσδίδει αθέμιτο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα της συγκεκριμένης προσφοράς σε σχέση με τις λοιπές. 5. Η παροχή της δυνατότητας διευκρινίσεων στον προσφέροντα ή υποψήφιο, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 έως 4, είναι υποχρεωτική για τον αναθέτοντα φορέα, εάν επίκειται αποκλεισμός του προσφέροντα ή υποψηφίου από τη διαδικασία, λόγω ασαφειών των δικαιολογητικών και εγγράφων της προσφοράς».

13. Επειδή, ειδικότερα, ο διαχωρισμός μεταξύ ουσιώδους και επουσιώδους έλλειψης ως και μεταξύ τυπικού και ουσιώδους σφάλματος θα πρέπει να ερμηνεύεται μέσω του πρίσματος του άρ. 310 παρ. 3 και του άρ. 18 Ν. 4412/2016 και των αρχών που αυτά καθιερώνουν, το πρώτο στην ειδική περίπτωση της συμπλήρωσης και το δεύτερο γενικά επί των διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων και αμφότερα με τη σειρά τους πρέπει να ερμηνεύονται στο πλαίσιο του αποτελεσματικού ανταγωνισμού. Το κριτήριο δε του παραπάνω διαχωρισμού, συνίσταται στο ότι, η επιτρεπτή συμπλήρωση δεν πρέπει να είναι τέτοιας έκτασης ώστε να επιτρέπει τις εναλλακτικές προσφορές, να προσδίδει πλεονέκτημα στον υπέρ ου οικονομικό φορέα έναντι των ανταγωνιστών του εισάγοντας ευμενή υπέρ αυτού διάκριση, να μην επιτρέπει τη μεταβολή των υποβληθεισών προσφορών, να μην του παρέχει εμμέσως ευκαιρία πλήρωσης αποδεικτικής ή ουσιαστικής προϋπόθεσης ή να του παρέχει δυνατότητα για την το πρώτον επίκληση προσόντων, δυνατοτήτων, ικανοτήτων και νομικών και πραγματικών δεδομένων, τα οποία ανεξαρτήτως αν υφίσταντο

ή όχι κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς του, αυτός δεν τα επικαλέστηκε καίτοι η διακήρυξη τα απαιτούσε ή για την το πρώτον τήρηση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας που αυτός δεν τήρησε. Αντίστροφα, είναι παραδεκτή η συμπλήρωση και η διόρθωση, όταν από το ίδιο το περιεχόμενο και αντικείμενο του σφάλματος προκύπτει ότι αυτό είναι έλασσον σε σχέση με το αποδεικτικό αντικείμενο της διακήρυξης, σύνηθες και ιδιαίτερα ευχερές να λάβει χώρα κατά τη σύνταξη της προσφοράς και κατά τα διδάγματα της κοινής λογικής και πείρας, ενώ το σφάλμα πρέπει να είναι τέτοιου είδους, ώστε η αναγωγή του σε απλή, εύλογη και συνήθη, άρα και συγγνωστή, παραδρομή θα πρέπει να είναι αντικειμενικά προφανής στην κρίση κάθε ευλόγως σκεπτόμενου τρίτου και των οργάνων αξιολόγησης, τα οποία ακριβώς για αυτόν τον λόγο έχουν την ευχέρεια κατά την ακριβώς παραπάνω κρίση τους και συνεπεία αυτής να καλέσουν κατ' άρ. 310 τον οικονομικό φορέα για διευκρινίσεις. Περαιτέρω, κρίσιμο κριτήριο για την κρίση περί του συγγνωστού, άρα και συμπληρώσιμου/διορθώσιμου ενός σφάλματος/έλλειψης αποτελεί υπό προϋποθέσεις η τυχόν ασάφεια και ελλειπτικότητα των οικείων όρων της διακήρυξης (βλ και απόφαση με αρ. 253/2017 ΑΕΠΠ). Ωστόσο, καθίσταται σαφές ότι η πλημμέλεια που αναφέρεται ανωτέρω, θα πρέπει να δημιουργεί αντικειμενικώς αμφισημία σε συγκεκριμένο όρο ή προδιαγραφή άλλως θα πρέπει να είναι ικανή να δημιουργήσει στον επαρκώς ενημερωμένο υποψήφιο δικαιολογημένη αμφιβολία ως προς την ορθή διαμόρφωση της προσφοράς του, κατά τρόπο που να καθίσταται επιβεβλημένη η επίκληση της αρχής της ίσης μεταχείρισης και συνεπεία αυτής υποχρέωση του αναθέτοντος φορέα να καλέσει τον υποψήφιο ανάδοχο δυνάμει του άρθρου 310 παρ. 5 για διευκρίνιση ή συμπλήρωση της προσφοράς του.

14. Επειδή, ο τρόπος συντάξεως των προσφορών στα πλαίσια των δημοσίων διαγωνισμών διέπεται από την αρχή της τυπικότητας, η οποία αποσκοπεί στην εξασφάλιση αφενός της τηρήσεως των αρχών του ανταγωνισμού, της διαφάνειας και του ίσου μέτρου κρίσεως αφετέρου της ανάγκης ευχερούς συγκρίσεως των προσφορών μεταξύ τους καθώς και στην αποφυγή του κινδύνου αλλοιώσεως αυτών (ΣΤΕ127/2015, 1971/2013,

194/2011, 804/2010, 3084/2008, 1895/2007, 3769/2003, ΕΑ 860, 689/2011, 1008/2009, 817/2008). Επίσης, όπως προαναφέρθηκε, σκοπός της ενιαίας εφαρμογής των όρων της διακήρυξης και της τήρησης των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, είναι η διαμόρφωση ενός ασφαλούς δικαιοτικού πλαισίου, εντός του οποίου θα διεξαχθεί ο διαγωνισμός και η αποφυγή αδικαιολόγητων αιφνιδιασμών των εν δυνάμει υποψηφίων, οι οποίοι σε κάθε στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας θα εκκινούν από μία κοινή αφετηρία, θα γνωρίζουν εκ των προτέρων ασφαλώς και με ακρίβεια τις προβλεπόμενες διαδικασίες και θα έχουν ίσες ευκαιρίες συμμετοχής, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Σύμφωνα με τα ανωτέρω, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνολολόγηση της σύμβασης που καταρτίζεται μετά τη διενέργεια του διαγωνισμού, είτε κατά το στάδιο της εκτέλεσης αυτής, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία και επάγεται ακυρότητα (βλ. IV Τμήμα ΕλΣυν 70/2003, 105/2002, 78/2001, 4/2001, 85/2000).

15. Επειδή, σύμφωνα με πάγια νομολογία, ενόψει της αρχής της τυπικότητας, που, όπως προαναφέρθηκε, διέπει τη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων, η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να καλεί τους προμηθευτές να συμπληρώσουν τα νομίμως, καταρχήν, υποβληθέντα δικαιολογητικά ή να παρέχουν σχετικές διευκρινίσεις αλλά όχι να αναπληρώσουν μη υποβληθέντα ή μη νομίμως υποβληθέντα δικαιολογητικά (ΣτΕ 2454/09, ΕΑ ΣτΕ 457, 364/09, 738/09, 180/09, 567/08, 3075/08, 307/07, ΔΕΦΑΘ 271/2011). Περαιτέρω, μια προσφορά δεν δύναται να τροποποιηθεί μετά την κατάθεσή της, είτε κατόπιν πρωτοβουλίας της αναθέτουσας αρχής είτε του προσφέροντος (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C 599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31), ή να αντικατασταθεί με νέα (βλ. αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C- 599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40, της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C- 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 36) οπότε οιαδήποτε ερώτηση προς διευκρίνιση μπορεί μόνο να έχει ως αποτέλεσμα την άρση

κάποιας ασάφειας και όχι την τροποποίηση της εν θέματι προσφοράς (βλ. σχετικές αποφάσεις της 11ης Μαΐου 2017, Archus and Gama, C-131/2016, της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40, της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C- 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 36).

16. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 367 Διαδικασία λήψης απόφασης - συνέπειες αποφάσεων ΑΕΕΠ «1. Η ΑΕΠΠ αποφαίνεται αιτιολογημένα επί της βασιμότητας των προβαλλόμενων πραγματικών και νομικών ισχυρισμών της προσφυγής και των ισχυρισμών της αναθέτουσας αρχής και, σε περίπτωση παρέμβασης, των ισχυρισμών του παρεμβαίνοντος και δέχεται (εν όλω ή εν μέρει) ή απορρίπτει την προσφυγή με απόφασή της, η οποία εκδίδεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την ημέρα εξέτασης της προσφυγής. 2. Επί αποδοχής προσφυγής κατά πράξης ακυρώνεται ολικώς ή μερικώς η προσβαλλόμενη πράξη, ενώ επί αποδοχής προσφυγής κατά παράλειψης, ακυρώνεται η παράλειψη και η υπόθεση αναπέμπεται στην αναθέτουσα αρχή για να προβεί αυτή στην οφειλόμενη ενέργεια. ...». Κατά τις επιταγές της ως άνω διάταξης, η Α.Ε.Π.Π., κατά την εξέταση της προδικαστικής προσφυγής, δεσμεύεται από τους προβαλλόμενους με την προσφυγή πραγματικούς και νομικούς ισχυρισμούς και αποφαίνεται μόνο επί αυτών, ως προβάλλονται.

17. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 2.1.4 «Γλώσσα» της Διακήρυξης «Τα έγγραφα της σύμβασης έχουν συνταχθεί στην ελληνική γλώσσα Τυχόν προδικαστικές προσφυγές υποβάλλονται στην ελληνική γλώσσα. Οι προσφορές και τα περιλαμβανόμενα σε αυτές στοιχεία συντάσσονται στην ελληνική γλώσσα ή συνοδεύονται από επίσημη μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα. Τα αποδεικτικά έγγραφα συντάσσονται στην ελληνική γλώσσα ή συνοδεύονται από επίσημη μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα. Στα αλλοδαπά δημόσια έγγραφα και δικαιολογητικά εφαρμόζεται η Συνθήκη της Χάγης της 5.10.1961, που κυρώθηκε με το ν. 1497/1984 (Α'188). Ειδικότερα, όλα τα δημόσια έγγραφα που αφορούν αλλοδαπούς οικονομικούς φορείς και που θα κατατεθούν από τους προσφέροντες στην παρούσα διαδικασία, θα είναι

νόμιμα επικυρωμένα, και η μετάφραση των εν λόγω εγγράφων μπορεί να γίνει είτε από τη μεταφραστική υπηρεσία του ΥΠ.ΕΞ., είτε από το αρμόδιο προξενείο, είτε από δικηγόρο κατά την έννοια των άρθρων 454 του Κ.Πολ.Δ. και 53 του Κώδικα περί Δικηγόρων, είτε από ορκωτό μεταφραστή της χώρας προέλευσης, αν υφίσταται στη χώρα αυτή τέτοια υπηρεσία. Επιτρέπεται αντίστοιχα η κατάθεση οιοδήποτε δημόσιου εγγράφου και δικαιολογητικού που αφορά αλλοδαπή Επιχείρηση με τη μορφή επικυρωμένης φωτοτυπίας προερχόμενης είτε από το νόμιμο επικυρωμένο έγγραφο από το αρμόδιο Προξενείο της χώρας του προσφέροντος, είτε από το πρωτότυπο έγγραφο με την σφραγίδα "Apostille" σύμφωνα με την συνθήκη της Χάγης της 05-10-61. Η επικύρωση αυτή πρέπει να έχει γίνει από δικηγόρο κατά την έννοια των άρθρων 454 του Κ.Π.Δ. και 53 του Κώδικα περί Δικηγόρων. Τα αλλοδαπά ιδιωτικά έγγραφα θα συνοδεύονται από μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα επικυρωμένη είτε από πρόσωπο αρμόδιο κατά τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας είτε από πρόσωπο κατά νόμο αρμόδιο της χώρας στην οποία έχει συνταχθεί το έγγραφο. Ενημερωτικά και τεχνικά φυλλάδια και άλλα έντυπα -εταιρικά ή μη- με ειδικό τεχνικό περιεχόμενο μπορούν να υποβάλλονται στην αγγλική γλώσσα, χωρίς να συνοδεύονται από μετάφραση στην ελληνική. Κάθε μορφής επικοινωνία με τον αναθέτοντα φορέα, καθώς και μεταξύ αυτής και του αναδόχου, θα γίνονται υποχρεωτικά στην ελληνική γλώσσα». Σύμφωνα, δε, με το άρθρο 2.2 «Δικαίωμα Συμμετοχής – Κριτήρια Ποιοτικής Επιλογής» και ειδικότερα το άρθρο 2.2.6 «Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα» της Διακήρυξης «Όσον αφορά στην τεχνική και επαγγελματική ικανότητα για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς απαιτείται: Για όλα τα ΤΜΗΜΑΤΑ του Διαγωνισμού ... .. γ) να δηλώσουν τα ονόματα και τα επαγγελματικά προσόντα των υπευθύνων των ομάδων έργου για την εκτέλεση των υπηρεσιών, που συνοψίζονται παρακάτω: Για το ΤΜΗΜΑ 1 του Διαγωνισμού. Τον Υπεύθυνο για την Ομάδα Έργου του τμήματος, ο οποίος να διαθέτει πτυχίο ΑΕΙ στη Δημόσια Διοίκηση ή στη Διοίκηση Επιχειρήσεων ή ισότιμο τίτλο πανεπιστημίου της αλλοδαπής, με γνώση χειρισμού Η/Υ και καλή γνώση της Αγγλικής γλώσσας. Για το ΤΜΗΜΑ 2 του Διαγωνισμού. Τον Υπεύθυνο για την Ομάδα Έργου του τμήματος, ο οποίος να

διαθέτει πτυχίο ΑΕΙ ή ισότιμο τίτλο πανεπιστημίου της αλλοδαπής, με γνώση χειρισμού Η/Υ και άριστη γνώση της Αγγλικής γλώσσας. Για το ΤΜΗΜΑ 3 του Διαγωνισμού. Τον Υπεύθυνο για την Ομάδα Έργου του τμήματος, ο οποίος να διαθέτει πτυχίο ΑΕΙ ή ισότιμο τίτλο πανεπιστημίου της αλλοδαπής, με γνώση χειρισμού Η/Υ και καλή γνώση της Αγγλικής γλώσσας. Οι υποψήφιοι οικονομικοί φορείς για την προαπόδειξη των ανωτέρω ελάχιστων προϋποθέσεων συμμετοχής (Τεχνικής Ικανότητας) συμπληρώνουν το αντίστοιχο πεδίο του ΕΕΕΣ. Οι τίτλοι σπουδών και τα λοιπά δικαιολογητικά που αποδεικνύουν την πλήρωση των κριτηρίων τεχνικής ικανότητας θα προσκομιστούν μόνο από τον προσωρινό ανάδοχο κατά το στάδιο της κατακύρωσης (πλην των Υπευθύνων των Ομάδων Έργου σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2.2.6. γ)». Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 2.2.9 «Κανόνες απόδειξης ποιοτικής επιλογής» και ειδικότερα σύμφωνα με το άρθρο 2.2.9.1 «Προκαταρκτική απόδειξη κατά την υποβολή των προσφορών» της Διακήρυξης «Προς προκαταρκτική απόδειξη ότι οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς: α) δεν βρίσκονται σε μία από τις καταστάσεις της παραγράφου 2.2.3 και β) πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής των παραγράφων 2.2.4, 2.2.5, 2.2.6 και 2.2.7 της παρούσης, προσκομίζουν κατά την υποβολή της προσφοράς τους ως δικαιολογητικό συμμετοχής, το προβλεπόμενο από το άρθρο 79 παρ. 1 και 3 του ν. 4412/2016 Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), σύμφωνα με το επισυναπτόμενο στην παρούσα Παράρτημα ΙΙ, το οποίο αποτελεί ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986. Το ΕΕΕΣ καταρτίζεται βάσει του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/7 και συμπληρώνεται από τους προσφέροντες οικονομικούς φορείς σύμφωνα με τις οδηγίες του Παραρτήματος 1. Επειδή η παρούσα προς ανάθεση σύμβαση υποδιαιρείται σε τμήματα και τα κριτήρια επιλογής ποικίλλουν από τμήμα σε τμήμα, οι υποψήφιοι οικονομικοί φορείς πρέπει να συμπληρώνουν ξεχωριστό ΕΕΕΣ για κάθε τμήμα για το οποίο υποβάλλουν προσφορά. ...», ενώ, σύμφωνα με το άρθρο 2.2.9.2 «Αποδεικτικά μέσα» της Διακήρυξης «Α. ... Οι οικονομικοί φορείς δεν υποχρεούνται να υποβάλλουν δικαιολογητικά ή άλλα αποδεικτικά στοιχεία, αν και στο μέτρο που ο αναθέτων φορέας έχει τη

δυνατότητα να λαμβάνει τα πιστοποιητικά ή τις συναφείς πληροφορίες απευθείας μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος - μέλος της Ένωσης, η οποία διατίθεται δωρεάν, όπως εθνικό μητρώο συμβάσεων, εικονικό φάκελο επιχείρησης, ηλεκτρονικό σύστημα αποθήκευσης εγγράφων ή σύστημα προεπιλογής. Η δήλωση για την πρόσβαση σε εθνική βάση δεδομένων εμπεριέχεται στο Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ). ...». Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 2.4 «Κατάρτιση – Περιεχόμενο Προσφορών», ειδικότερα το άρθρο 2.4.2 «Χρόνος και Τρόπος υποβολής των προσφορών» και έτι ειδικότερα το άρθρο 2.4.2.3 της Διακήρυξης «2.4.2.3. Οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν με την προσφορά τους τα ακόλουθα: (α) έναν (υπο)φάκελο με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής -Τεχνική Προσφορά» στον οποίο περιλαμβάνονται τα κατά περίπτωση απαιτούμενα δικαιολογητικά και η τεχνική προσφορά σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και την παρούσα. ...». Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 2.4.3 «Περιεχόμενα Φακέλου "Δικαιολογητικά Συμμετοχής – Τεχνική Προσφορά"» και ειδικότερα τα άρθρα 2.4.3.1 και 2.4.3.2 της Διακήρυξης «2.4.3.1. Τα στοιχεία και δικαιολογητικά για την συμμετοχή των προσφερόντων στη διαγωνιστική διαδικασία περιλαμβάνουν: α) το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης(Ε.Ε.Ε.Σ.), όπως προβλέπεται στην παρ. 1 και 3 του άρθρου 79 του ν. 4412/2016, β) την τεχνική προσφορά σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και την παρούσα και γ) την εγγύηση συμμετοχής, όπως προβλέπεται στο άρθρο 302 του Ν.4412/2016 και τα άρθρα 2.1.5 και αντίστοιχα της παρούσας διακήρυξης. ... 2.4.3.2. Η τεχνική προσφορά θα πρέπει να καλύπτει όλες τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές που έχουν τεθεί από τον αναθέτοντα φορέα με το κεφάλαιο "Απαιτήσεις-Τεχνικές Προδιαγραφές" του Παραρτήματος Ι της Διακήρυξης, περιγράφοντας ακριβώς πώς οι συγκεκριμένες απαιτήσεις και προδιαγραφές πληρούνται. Περιλαμβάνει ιδίως τα έγγραφα και δικαιολογητικά, βάσει των οποίων θα αξιολογηθεί η καταλληλότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών, με βάση το κριτήριο ανάθεσης, σύμφωνα με τα αναλυτικώς αναφερόμενα στο ως άνω Παράρτημα. ...». Σύμφωνα, δε, με το άρθρο 2.4.6 «Λόγοι απόρριψης προσφορών» της Διακήρυξης «Ο αναθέτων φορέας με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της

αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: α) η οποία δεν υποβάλλεται εμπρόθεσμα, με τον τρόπο και με το περιεχόμενο που ορίζεται πιο πάνω και συγκεκριμένα στις παραγράφους 2.4.1 (Γενικοί όροι υποβολής προσφορών), 2.4.2. (Χρόνος και τρόπος υποβολής προσφορών), 2.4.3. (Περιεχόμενο φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικής προσφοράς), 2.4.4. (Περιεχόμενο φακέλου οικονομικής προσφοράς, τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών), 2.4.5. (Χρόνος ισχύος προσφορών), 3.1. (Αποσφράγιση και αξιολόγηση προσφορών), 3.2 (Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου) της παρούσας, β) η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και την συμπλήρωσή της σύμφωνα με την παράγραφο 3.1.1. της παρούσης διακήρυξης, ... θ) η οποία παρουσιάζει ελλείψεις ως προς τα δικαιολογητικά που ζητούνται από τα έγγραφα της παρούσης διακήρυξης και αποκλίσεις ως προς τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές της σύμβασης». Τέλος, σύμφωνα με το Παράρτημα Ι «Αναλυτική Περιγραφή Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου της Σύμβασης» της Διακήρυξης, υπό το τίτλο «ΜΕΡΟΣ Β: Ελάχιστες προϋποθέσεις συμμετοχής (Κριτήρια Ποιοτικής Επιλογής)» ορίζεται ότι «Β.2. Κριτήρια Τεχνικής Ικανότητας. Όσον αφορά στην τεχνική και επαγγελματική ικανότητα για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς απαιτείται: α) κατά τη διάρκεια των τελευταίων τριών (3) ετών, να έχουν εκτελέσει συμβάσεις παροχής υπηρεσιών του συγκεκριμένου ή παρεμφερούς τύπου, ύψους τουλάχιστον στο 30 % της εκτιμώμενης αξίας του τμήματος ή των τμημάτων για τα οποία θα υποβάλλουν προσφορά. β) να διαθέτουν κατ' ελάχιστον: Για το ΤΜΗΜΑ Α.2 [προφανώς εννοείται το Τμήμα 1] του Διαγωνισμού - Γενική Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού. Έναν (1) Υπεύθυνο για την παρακάτω Ομάδα Έργου, ο οποίος να διαθέτει πτυχίο ΑΕΙ στη Δημόσια Διοίκηση ή στη Διοίκηση Επιχειρήσεων ή ισότιμο τίτλο πανεπιστημίου της αλλοδαπής, με γνώση χειρισμού Η/Υ και καλή γνώση της Αγγλικής γλώσσας. Για την υποστήριξη της γραμματείας της Γενικής Διεύθυνσης Ανθρώπινου

Αριθμός Απόφασης: 348/2019

Δυναμικού, της Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού και των Υπηρεσιών αυτής. Η Ομάδα Έργου να περιλαμβάνει, κατ' ελάχιστον: Έναν (1) Πτυχιούχο ΑΕΙ στη Δημόσια Διοίκηση ή στη Διοίκηση Επιχειρήσεων ή ισότιμου τίτλου πανεπιστημίου της αλλοδαπής, με γνώση χειρισμού Η/Υ και καλή γνώση αγγλικών. Τρεις (3) Πτυχιούχους ΑΤΕΙ Διοίκησης Επιχειρήσεων, με γνώση χειρισμού Η/Υ και καλή γνώση αγγλικών. Έναν (1) Πτυχιούχο ΑΤΕΙ σχετικό με το αντικείμενο της Επικοινωνίας, με γνώση χειρισμού Η/Υ και συγκεκριμένα των προγραμμάτων MS Office, Υπηρεσίες Διαδικτύου, προγραμμάτων επεξεργασίας στατιστικών στοιχείων, καθώς και καλή γνώση αγγλικών. Έναν (1) Απόφοιτο Λυκείου, με γνώση χειρισμού Η/Υ και καλή γνώση αγγλικών. Έναν (1) Απόφοιτο Λυκείου, με γνώση χειρισμού Η/Υ και συγκεκριμένα των προγραμμάτων MS Office, Υπηρεσίες Διαδικτύου, προγραμμάτων επεξεργασίας στατιστικών στοιχείων, καθώς και καλή γνώση αγγλικών. Για το ΤΜΗΜΑ Α.3 [προφανώς εννοείται το Τμήμα 2] του Διαγωνισμού -Διεύθυνση Επικοινωνίας και Εταιρικών Σχέσεων. Έναν (1) Υπεύθυνο για την παρακάτω Ομάδα Έργου, ο οποίος να διαθέτει πτυχίο ΑΕΙ ή ισότιμο τίτλο πανεπιστημίου της αλλοδαπής, με γνώση χειρισμού Η/Υ και άριστη γνώση Αγγλικών. Για την υποστήριξη του γραφείου της Διεύθυνσης Επικοινωνίας & Εταιρικών Σχέσεων και των Υπηρεσιών αυτής. Η Ομάδα Έργου να περιλαμβάνει, κατ' ελάχιστον: Έναν (1) Πτυχιούχο ΑΕΙ ή ισότιμου τίτλου πανεπιστημίου της αλλοδαπής, με γνώση χειρισμού Η/Υ και άριστη γνώση αγγλικών. Έναν (1) Πτυχιούχο ΑΕΙ ή ισότιμου τίτλου πανεπιστημίου της αλλοδαπής, με γνώση χειρισμού Η/Υ και καλή γνώση αγγλικών. Έναν (1) Πτυχιούχο ΑΤΕΙ ή ισότιμου τίτλου της αλλοδαπής, με γνώση χειρισμού Η/Υ και καλή γνώση αγγλικών. Δύο (2) Απόφοιτους Λυκείου, με γνώση χειρισμού Η/Υ και καλή γνώση αγγλικών. Έναν (1) Απόφοιτο Λυκείου, με γνώση χειρισμού Η/Υ. Έναν (1) Απόφοιτο Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης, με γνώση χειρισμού Η/Υ. Για το ΤΜΗΜΑ Α.4 [προφανώς εννοείται το Τμήμα 3] του Διαγωνισμού - Διεύθυνση Νομικών Υπηρεσιών. Έναν (1) Υπεύθυνο για την παρακάτω Ομάδα Έργου, ο οποίος να διαθέτει πτυχίο ΑΕΙ ή ισότιμο τίτλο πανεπιστημίου της αλλοδαπής, με γνώση χειρισμού Η/Υ και καλή γνώση αγγλικών. Για την υποστήριξη της Υπηρεσίας Γραμματείας της Δ/νσης Νομικών

Υπηρεσιών. Η Ομάδα Έργου να περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον: Έναν (1) Πτυχιούχο ΑΤΕΙ σχετικό με το γνωστικό αντικείμενο της Πληροφορικής ή ισότιμου τίτλου της αλλοδαπής, με γνώση χειρισμού Η/Υ και καλή γνώση αγγλικών. Δύο (2) Απόφοιτους Λυκείου, με γνώση χειρισμού Η/Υ και καλή γνώση αγγλικών. Για όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις είναι επιθυμητή η προϋπηρεσία σε αντίστοιχο τομέα».

18. Επειδή, από τα ως άνω άρθρα της Διακήρυξης προκύπτει ότι, όσον αφορά τους Υπεύθυνους των Ομάδων Έργου, οι διαγωνιζόμενοι όφειλαν επί ποινή αποκλεισμού να υποβάλουν με την τεχνική τους προσφορά - και όχι ως δικαιολογητικά κατακύρωσης, όπως κατά ρητό ορισμό της Διακήρυξης απαιτείται, σε αντιδιαστολή με τα λοιπά μέλη των Ομάδων Έργου – τους τίτλους σπουδών και τα λοιπά δικαιολογητικά που αποδεικνύουν την πλήρωση των κριτηρίων τεχνικής ικανότητας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2.2.6.γ της Διακήρυξης, ήτοι, μεταξύ άλλων, τους τίτλους σπουδών και τα λοιπά δικαιολογητικά που αποδεικνύουν ότι οι δηλούμενοι από τους διαγωνιζόμενους Υπεύθυνοι των Ομάδων Έργου διαθέτουν καλή γνώση της Αγγλικής γλώσσας. Περαιτέρω, από το συνδυασμό των ως άνω με το προπαρατεθέν άρθρο 2.1.4 της Διακήρυξης, σύμφωνα με το οποίο «*τα αλλοδαπά ιδιωτικά έγγραφα θα συνοδεύονται από μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα επικυρωμένη είτε από πρόσωπο αρμόδιο κατά τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας είτε από πρόσωπο κατά νόμο αρμόδιο της χώρας στην οποία έχει συνταχθεί το έγγραφο*», προκύπτει ότι μεταξύ των εγγράφων που όφειλαν επί ποινή αποκλεισμού να υποβάλουν με την τεχνική τους προσφορά, ορίζονται και οι μεταφράσεις στην ελληνική γλώσσα των τυχόν υποβαλλόμενων αλλοδαπών ιδιωτικών εγγράφων, τα οποία, τόσο τα αλλοδαπά αυτά ιδιωτικά έγγραφα, όσο και οι μεταφράσεις τους, αποτελούν δικαιολογητικά που αποδεικνύουν ότι οι δηλούμενοι από τους διαγωνιζόμενους Υπεύθυνοι των Ομάδων Έργου διαθέτουν καλή γνώση της Αγγλικής γλώσσας.

19. Επειδή, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι «*Με την προσβαλλόμενη με την παρούσα υπ' αριθμό 20063/20063 απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της ...Α.Ε. και των συμπροσβαλλόμενων από*

11.01.2019 εισήγησης της ειδικής επιτροπής διαγωνισμού Δ. 6042, από 13.12.2018 πρακτικού αξιολόγησης δικαιολογητικών συμμετοχής - τεχνικών προσφορών της ειδικής επιτροπής διαγωνισμού Δ. 6042 και από 03.01.2019 πρακτικού αξιολόγησης οικονομικών προσφορών της ειδικής επιτροπής του διαγωνισμού Δ. 6042, κρίθηκε όλως εσφαλμένως, αναφορικά με το τμήμα 2 του διαγωνισμού, ότι πρέπει να απορριφθεί η προσφορά της εταιρείας μας λόγω μη υποβολής της μετάφρασης στην ελληνική γλώσσα, ήδη υποβληθέντος δικαιολογητικού και συγκεκριμένα, του αποδεικτικού γνώσης της αγγλικής γλώσσας του υπεύθυνου του τμήματος 2. Δεδομένου ότι έχουν ήδη απορριφθεί οι λοιπές προσφορές αναφορικά με το τμήμα 2 του διαγωνισμού, η εταιρεία μας έχει έννομο συμφέρον για την άσκηση της παρούσας προδικαστικής προσφυγής, η αποδοχή της οποίας συνεπάγεται στην ανάθεση του τμήματος 2 του διαγωνισμού στην εταιρεία μας. Η προσβαλλόμενη απόφαση του διοικητικού συμβουλίου και τα συμπροσβαλλόμενα πρακτικά και η εισήγηση της επιτροπής διαγωνισμού, δεν έπρεπε να έχουν ως αποτέλεσμα τον αποκλεισμό της εταιρείας μας λόγω αλλά την κλήση αυτής σε συμπλήρωση του ενός δικαιολογητικού από το σύνολο των δικαιολογητικών που υποβλήθηκαν. *Ειδικότερα: II. Η υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής σε κλήση προς συμπλήρωση των ήδη κατατεθέντων δικαιολογητικών από την εταιρεία μας. Όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφαση του διοικητικού συμβουλίου, τα συμπροσβαλλόμενα πρακτικά και την συμπροσβαλλόμενη εισήγηση της επιτροπής διαγωνισμού, η προσφορά της εταιρείας μας έγινε δεκτή για το τμήμα 1 και 3 του διαγωνισμού αλλά απορρίφθηκε για το τμήμα 2 αυτού διότι «Για τον υπεύθυνο έργου για το τμήμα 2 προσκομίστηκε τίτλος σπουδών στα αγγλικά χωρίς να είναι μεταφρασμένος, σύμφωνα με το άρθρο 2.1.4 της διακήρυξης». Σύμφωνα με το άρθρο 102 παρ. 2 ν. 4412/2016 είναι δυνατή η συμπλήρωση ή διευκρίνιση των ήδη υποβληθέντων εγγράφων των προσφορών ακόμα και με νέα έγγραφα. Εν προκειμένω, υποβλήθηκε νομίμως και εμπροθέσμως το σχετικό αποδεικτικό γνώσης της αγγλικής γλώσσας του υπευθύνου έργου του τμήματος 2, κ. ..., και συγκεκριμένα αποδεικτικό άριστης γνώσης της αγγλικής γλώσσας (Proficiency in English) του Πανεπιστημίου των*

Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής Μίσιγκαν (Michigan), αποκτηθέν κατά το έτος 2008. Όπως εκ παραδρομής δεν υποβλήθηκε η ήδη υφιστάμενη, κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς, μετάφραση του σχετικού αποδεικτικού της γνώσης αγγλικής γλώσσας. Σύμφωνα με το όρο 2.1.4. της διακήρυξης απαιτούνταν η υποβολή των ξενόγλωσσων αποδεικτικών εγγράφων σε μετάφραση στην ελληνική γλώσσα, χωρίς ωστόσο ο όρος αυτός να τίθεται επί ποινή αποκλεισμού. Η αναθέτουσα αρχή όφειλε να μην απορρίψει την προσφορά της εταιρείας μας αλλά να μας καλέσει προς συμπλήρωση του σχετικού ήδη υποβληθέντος αποδεικτικού της πλήρωσης των όρων του διαγωνισμού εγγράφου. Η προσκόμιση της μετάφρασης του ήδη υποβληθέντος εγγράφου σε καμία περίπτωση δεν συνιστά μεταβολή της προσφοράς. παράβαση της ισότητας και της διαφάνειας, ούτε απόδοση στην εταιρεία μας ευκαιρίας πλήρωσης προδιαγραφής που δεν πληρούσε ή απόκτηση προσόντος που δεν είχε αλλά αντιθέτως αφορά απλώς την προσκόμιση της ήδη υφιστάμενης μετάφρασης ως συμπλήρωσης αποδεικτικού εγγράφου ήδη υποβληθέντος στη διαδικασία του διαγωνισμού και όχι προσκόμιση το πρώτον νέου δικαιολογητικού εγγράφου (ΑΕΠΠ, 236/2017 σκ. 9 σελ. 15). Μάλιστα, το σχετικό αποδεικτικό γνώσης αγγλικής γλώσσας είναι ευρέως γνωστό σε όλους και τα στοιχεία αυτού είναι κατανοητά, όπως προκύπτει και από την ίδια την εισήγηση της επιτροπής διαγωνισμού, η οποία κατανοεί ότι πρόκειται για τίτλο σπουδών αγγλικής γλώσσας, το οποίο αφορά τον υπεύθυνο του 2 τμήματος (βλ. σ. 11 της εισήγησης, υπό σημείο 4)».

20. Επειδή, η προσφεύγουσα, όπως άλλωστε και η ίδια συνομολογεί, δεν υπέβαλε με την τεχνική της προσφορά μετάφραση στην ελληνική γλώσσα του υποβληθέντος εκ μέρους της δικαιολογητικού προς απόδειξη της καλής γνώσης της αγγλικής γλώσσας για τον δηλωθέντα εκ μέρους της Υπεύθυνο της Ομάδας Έργου για το επίμαχο Τμήμα 2 του διαγωνισμού. Όπως, δε, προαναφέρθηκε (σκ. 18), καθώς και όπως βασίμως προβάλλει ο αναθέτων φορέας με τις Απόψεις του, μεταξύ των εγγράφων που όφειλαν οι διαγωνιζόμενοι επί ποινή αποκλεισμού να υποβάλουν με την τεχνική τους προσφορά, ορίζονται και οι μεταφράσεις στην ελληνική γλώσσα των τυχόν

υποβαλλόμενων αλλοδαπών ιδιωτικών εγγράφων, τα οποία, τόσο τα αλλοδαπά αυτά ιδιωτικά έγγραφα, όσο και οι μεταφράσεις τους, αποτελούν δικαιολογητικά που αποδεικνύουν ότι οι δηλούμενοι από τους διαγωνιζόμενους Υπεύθυνοι των Ομάδων Έργου διαθέτουν καλή γνώση της Αγγλικής γλώσσας. Συνεπώς, ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι *«Σύμφωνα με το όρο 2.1.4. της διακήρυξης απαιτούνταν η υποβολή των ξενόγλωσσων αποδεικτικών εγγράφων σε μετάφραση στην ελληνική γλώσσα, χωρίς ωστόσο ο όρος αυτός να τίθεται επί ποινή αποκλεισμού»*, είναι αβάσιμος και απορριπτέος.

21. Επειδή, σύμφωνα με τα ανωτέρω διαλαμβανόμενα στις σκ. 13, 14 και 15, και δη την αυστηρώς τηρούμενη στις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων αρχή της τυπικότητας, η μη υποβολή της επί ποινή αποκλεισμού απαιτούμενης μετάφρασης δεν μπορεί να θεραπευθεί δυνάμει του εφαρμοζόμενου εν προκειμένω άρθρου 310 του Ν. 4412/2016, καθώς δεν συνιστά *de minimis* πλημμέλεια κατά την έννοια του ως άνω άρθρου, καθώς η εκ των υστέρων προσκόμιση εγγράφου η υποβολή του οποίου απαιτείτο επί ποινή αποκλεισμού δεν συνιστά επιτρεπτή κατά την έννοια του νόμου διευκρίνιση ή συμπλήρωση ήδη νομίμως υποβληθέντος εγγράφου, ήτοι ανεπίτρεπτη εκ των υστέρων τροποποίηση της προσφοράς του διαγωνιζόμενου. Τούτο, δε, ειδικότερα, διότι δεν πρόκειται για πλημμέλεια προσκομισθείσας, ως επί ποινή αποκλεισμού απαιτούμενης, μετάφρασης, η οποία, υπό προϋποθέσεις και αναλόγως της φύσης και της σοβαρότητάς της, θα μπορούσε ενδεχομένως να θεραπευθεί δυνάμει της ως άνω διάταξης (άρ. 310 παρ. 2 Ν.4412/2016), αλλά η πλημμέλεια συνίσταται στην παντελή έλλειψη υποβολής της απαιτούμενης επί ποινή αποκλεισμού μετάφρασης. Συνεπώς οι περί του αντιθέτου ισχυρισμοί της προσφεύγουσας είναι αβάσιμοι και απορριπτέοι.

22. Επειδή, περαιτέρω, ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι παρά την διαπιστωθείσα έλλειψη της προσφοράς της, αυτή έγινε δεκτή για τα υπόλοιπα δύο Τμήματα του διαγωνισμού είναι απορριπτέος ως άνευ εννόμου συμφέροντος προβαλλόμενος. Ειδικότερα, η ενδεχόμενη εσφαλμένη εφαρμογή από τη Διοίκηση των σχετικών διατάξεων δεν δημιουργεί και

υποχρέωσή της να παραλείπει στο διηνεκές την εφαρμογή του νόμου (ΕΑ [137-138](#), [111/2003](#), 334/2002), δεδομένου ότι, όπως, εξάλλου, γίνεται παγίως δεκτό τόσο στο κοινοτικό, όσο και στο εσωτερικό δίκαιο, δεν νοείται στο πλαίσιο του Κράτους δικαίου ισότητα στην παρανομία (πρβλ. ΕΑ 43/2007, ΔΕΚ, απόφαση της 4.7.1985, CALVIN E. WILLIAMS, C-134/1984, Συλλ. 1985, σελ. 2225, σκ.14, ΠΕΚ απόφαση της 14.5.1998, SCACHolding Ltd, T-327/94, Συλλ. 1998 σελ. II-01373, σκ. 160, η οποία επιβεβαιώθηκε με την απόφαση της 16.11.2000 του ΔΕΚ, C-[297/98P](#), Συλλ. 2000, I-10101). Κατά συνέπεια, η αντιμετώπιση καταστάσεων εκ μέρους της Διοικήσεως με διαφορετικό τρόπο, ως προς την ερμηνεία του νόμου, η οποία έχει ως αποτέλεσμα την ορθή εφαρμογή αυτού, δεν μπορεί, εν πάση περιπτώσει να θεωρηθεί ότι συνιστά «άστατη συμπεριφορά» αυτής, συνακολούθως δε ο διοικούμενος δεν μπορεί να επικαλεσθεί υπέρ αυτού παρανομία που διαπράχθηκε ενδεχομένως εκ μέρους της Διοικήσεως, ακόμη και αν αυτή ήταν προς όφελός του, ως εν προκειμένω επιχειρείται από την προσφεύγουσα (πρβλ ΣτΕ 1544/2016). Επίσης, ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι *«το σχετικό αποδεικτικό γνώσης αγγλικής γλώσσας είναι ευρέως γνωστό σε όλους και τα στοιχεία αυτού είναι κατανοητά, όπως προκύπτει και από την ίδια την εισήγηση της επιτροπής διαγωνισμού, η οποία κατανοεί ότι πρόκειται για τίτλο σπουδών αγγλικής γλώσσας, το οποίο αφορά τον υπεύθυνο του 2 τμήματος»* προβάλλεται αλυσιτελώς, σε κάθε δε περίπτωση, είναι αβάσιμος και απορριπτέος, καθώς η τυχόν εκ μέρους του αναθέτοντος φορέα δυνατότητα να κατανοήσει ξενόγλωσσο υποβληθέν δικαιολογητικό ουδόλως αίρει την τιθέμενη επί ποινή αποκλεισμού υποχρέωση του διαγωνιζόμενου να υποβάλει την μετάφραση του κειμένου αυτού.

23. Περαιτέρω, απαραδέκτως επισυνάπτει στην προσφυγή της και επικαλείται την επίμαχη μετάφραση, καθώς η Α.Ε.Π.Π δεν δύναται να αξιολογεί το πρώτον πληροφορίες και έγγραφα τα οποία δεν υποβλήθηκαν με την προσφορά του διαγωνιζόμενου (ενδεικτικά βλ. ΑΕΠΠ 28/2018).

24. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η κρινόμενη προδικαστική προσφυγή πρέπει να απορριφθεί.

25. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, πρέπει να καταπέσει το παράβολο ύψους 3.027,60€ που κατέθεσε η προσφεύγουσα, κατά τις διατάξεις του άρθρων 363 του ν. 4412/2016 και 5 του π.δ. 39/2017.

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την Προδικαστική Προσφυγή.

Ορίζει την κατάπτωση του παραβόλου, ύψους 3.027,60€, κατά τα διαλαμβανόμενα στη σκέψη 2.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στις 12 Μαρτίου 2019 και εκδόθηκε την 1 Απριλίου 2019 στον Αγ. Ιωάννη Ρέντη.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Άννα Χριστοδουλάκου

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Χρήστος Κάτρης